

Authoring płyt CD, DVD, Blu-ray i nie tylko...

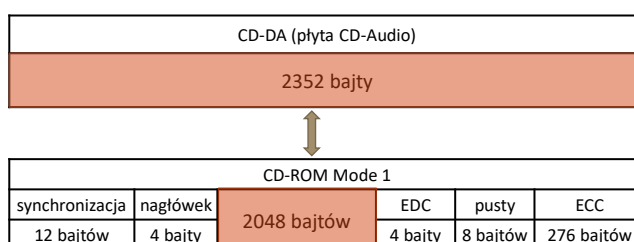
1

CD-Audio

2

Płyta CD-Audio

- dane audio są zapisywane w próbkach
 - każda próbka to 4 bajty
- pojedynczy blok płyty audio to 2352 bajtów
- na jedną sekundę nagrania przypada 75 bloków
- minimalny czas trwania utworu: 4 sekundy
- na płytę 700MB można zmieścić do 80 minut muzyki
 - ograniczona ilość danych korekcyjnych

3

Przygotowanie płyty CD-Audio

- praktycznie dowolny program do wypalania płyt
- pliki wejściowe mogą być w "dowolnym" formacie
 - zostaną skonwertowane "w locie" do formatu stereo/16 bitów/44.1kHz
- nagrywać z minimalnymi dopuszczalnymi prędkościami (inaczej rośnie liczba błędów przy odczycie)
- korzystać z trybu Disc-At-Once
 - dostęp do CD-Textu
 - dowolnie ustawiana długość przerw między utworami
 - wymagany przez tłocznie
- jeżeli na płycie chcemy zawrzeć dane – wykorzystać format CD-Extra
 - w trybie Mixed-Mode dane zawiera pierwsza ścieżka
 - w trybie CD-Extra dane są niewidoczne przez odtwarzacz CD

4

DVD-Video

7

DVD-Video

- maks. 133 minuty filmu w standardzie MPEG-2 z dźwiękiem surround (na płycie 4,7GB) - *teoretycznie*
- formaty obrazu: 4:3, 16:9
- dźwięk – do 8-miu wersji językowych
- napisy – do 32-ch wersji językowych
- przyjazny dla użytkownika system menu sterującego odtwarzaniem
- do 9-ciu różnych ujęć tej samej sceny
- cyfrowe i analogowe zabezpieczenia przed nielegalnym kopiowaniem (CSS, Macrovision)
- blokada rodzicielska dla „cenzurowanych” filmów
- kodowanie regionalne
- konieczny „authoring” płyty - ściśle określona struktura

8

Formaty audio i wideo na DVD-Video

- dźwięk
 - wiele formatów do wyboru
 - najpopularniejszy format: AC-3
 - można znaleźć darmowe oprogramowanie do kodowania, np. EncWAVtoAC3 (nie jest rozwijany)
 - nie każdy program do authoringu zaakceptuje każdy z formatów

	Liniowy PCM	Dolby Digital (AC-3)	MPEG-1	MPEG-2	DTS
Częstotliwość próbkowania	48 lub 96 kHz	48 kHz	48 kHz	48 kHz	48 kHz
Kodowanie	16/20/24 bity	kompresja stratna	kompresja stratna	kompresja stratna	kompresja stratna
Maksymalna przepływność	6,144 Mb/s	448 kb/s	384 kb/s	912 kb/s	1,5 Mb/s
Maksymalna liczba kanałów	8 w praktyce 2	6.1	2	7.1	7.1

10

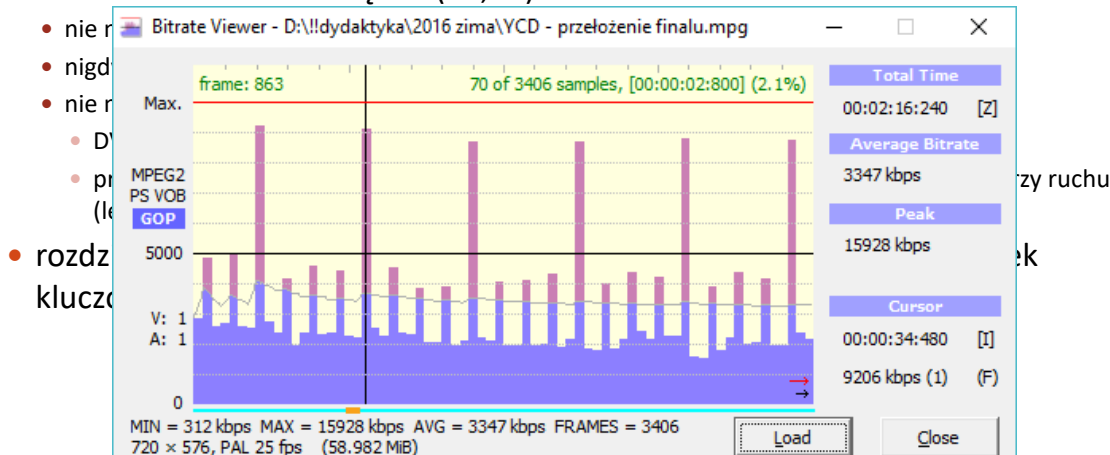
Formaty audio i wideo na DVD-Video

- maksymalna przepływność: 9800kbit/s (10080kbit/s z fonią)
 - unikać stosowania przepływności powyżej 8500kbit/s
- liczba klatek na sekundę: 25 (29,97)
 - nie można mieszać na płycie materiałów w PAL-u i NTSC
 - nigdy nie zmieniać klatkażu materiału bez (bardzo) wyraźnej potrzeby
 - nie ma sensu usuwać przeplotu przy renderowaniu materiału na DVD
 - DVD używa „upper field” jako pierwszego
 - przy niepoprawnym ustawieniu pól (np. konwersja z DV) obraz nienaturalnie skacze przy ruchu (lekarstwo: ReStream)
- rozdziały (chapters) muszą być ustawione w miejscu wystąpienia ramek kluczowych („I”) materiału wideo

13

Formaty audio i wideo na DVD-Video

- maksymalna przepływność: 9800kbit/s (10080kbit/s z fonią)
 - unikać stosowania przepływności powyżej 8500kbit/s
- liczba klatek na sekundę: 25 (29,97)

14

Formaty audio i wideo na DVD-Video

- w przypadku kodowania do AC-3
 - uważać na dodatkowe opcje
 - kompresja dynamiki
 - normalizacja dialogów
 - downmixs do 2.0
 - kwestia współczynników miksowania kanału centralnego i kanałów surround
 - pozostawić co najmniej dwie sekundy cyfrowej ciszy na początku pliku
 - dzięki temu systemy odtwarzające mają dość czasu na rozpoczęcie dekodowania
 - kodowanie materiału
 - wielokanałowego z przepływnością bitową 448 kbit/s (ew. 384kbit/s, jeżeli sygnał wideo wymaga większej przepływności)
 - stereo z przepływnością bitową 192 kbit/s
 - monofonicznego z przepływnością 64-96kbit/s

Metadane informacji strumienia bitów

Center mix level	-3.0 dB (default)
Surround mix level	-3 dB (default)
Dolby Surround mode	Not indicated (default)
Kompresja dynamiki i normalizacja dialogów	
Dialog normalization	31 (default)
Dynamic Range Compression profile	None (default)

15

Authoring

- oprogramowanie w większości płatne
- półprofesjonalne: Vegas Architect
 - możliwość dodawania napisów
 - prosta (w miarę obsługa)
- darmowe „amatorskie”: DVDStyler, DVD Flick
 - duża liczba obsługiwanych kodeków
 - dość prosta obsługa
 - spore możliwości (także napisy – DVD Flick)
- darmowe „zaawansowane”: IfoEdit, ReJig, MuxMan
 - bardzo skomplikowana obsługa
 - spore możliwości jeżeli chodzi o formaty dźwięku i obrazu
 - utrudnione dodawanie napisów
 - brak menu

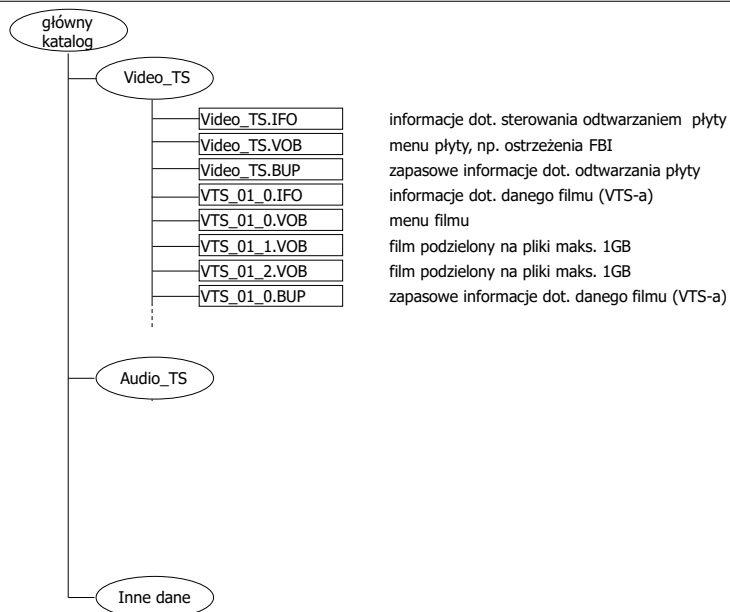
17

Authoring i co dalej?

- nagrywarka DVD
 - obsługa DVD wprowadzana do wszystkich pakietów oprogramowania
 - tylko tryb Mode 1
 - obowiązkowo system plików UDF (*Universal Disc Format*)
 - aby uniknąć problemów na stacjonarnych odtwarzaczach – nie wypalać szybciej niż x8 (polecany **ImgBurn**)
 - kwestia właściwego ustalenia momentu zmiany warstwy dla płyt dwuwarstwowych
 - najlepiej w miejscu ustawienia chaptera
 - podział mniej więcej w połowie całkowitej pojemności płyty

20

Struktura płyty DVD

22

Overscan

- niecały obraz emitowany przez nadawcę jest widoczny na ekranie
- wynika to z (historycznych) problemów z ustawieniem położenia i wielkości obrazu na ekranach CRT

27

Overscan

- monitory studyjne mają możliwość załączenia funkcji underscan i pozwalają widzieć cały obraz
- **trzeba pamiętać, żeby nie zbliżać napisów czy ważnych elementów menu do krawędzi**
 - nie zbliżać także ważnych elementów akcji
- overscan „stosuje się” także w przypadku HDTV:
 - 1920x1080 -> 1877x1000
 - 1280x720 -> 1200x675
- w telewizorach LCD można wymusić tryb mapowania 1:1 (czyli bez overscanu)

28

Płyta DVD-Audio

- połączenie danych fonicznych i wizyjnych
- możliwa kompatybilność z odtwarzaczami DVD-Video
 - wówczas dźwięk o niższej jakości
- niewiele programów do authoringu
 - Samplitude

kodek	LPCM	MLP (packed PCM)	
		dane skompresowane	dane źródłowe
częstotliwość próbkowania	48/96/192 kHz 44,1/88,2/176,4kHz	48/96/192 kHz 44,1/88,2/176,4kHz	
kwantyzacja	16/20/24 bitów	n.d.	16/20/24 bitów
przepływność	9,6 Mbit/s	9,6 Mbit/s	13,824 Mbit/s max
liczba kanałów	maksymalnie 6 przy 44,1/48/88,2/96 kHz maksymalnie 2 przy 176,4 i 192 kHz	maksymalnie 6 przy 44,1/48/88,2/96 kHz maksymalnie 2 przy 176,4 i 192 kHz	

29

Płyta SACD

- nośnik jak dla płyty DVD
- pasmo sygnału fonicznego 100kHz, dynamika 120dB
- kodowanie DSD (*Direct Stream Digital*) – kwantyzacja 1-bitowa z częst. próbkowania 2,8224 MHz
 - zapis dźwięku 2.0 i 5.1 na jednej warstwie DSD
- „hybrid CD/DVD” czyli płyta audio odczytywalna zarówno w czytnikach DVD jak i w standardowych odtwarzaczach CD
- dodatkowe teksty, grafika, video

30

Płyta SACD

- system 2+2+2
- L/P przednie
- L/P tylne
- L/P górne

English text enclosed • Texte en français inclus • Mit deutschem Text

MDG 906 1990-6

Musica Baltica 2

F. W. Markull: Organ Works Vol. 1

MUSIKPRODUKTION
DABRINGHAUS UND GRIMM

11	Nachspiel Nr. 3 Es-Dur (o. Op.)	3'50	14	Choräle aus Op. 123 Heft 2 Nr. 17-24	
2	Trio Op. 124,3	2'37	15	O Traurigkeit, o Herzeleid	3'43
3	Nachspiel Op. 62,3	3'01	16	Sollt' ich meinem Gott nicht singen	1'30
4	Trio Op. 124,4	2'20	17	Vom Himmel hoch, da komm' ich her	1'22
5	Nachspiel Op. 62,1	2'43	18	Wach auf mein Herz und singe	1'29
6	Trio Op. 124,6	2'11	19	Wachet auf, ruft uns die Stimme	1'26
7	Nachspiel Op. 62,2	3'19	20	Was Gott thut, das ist wohlgethan	1'29
8	Nachspiel Nr. 2 d-moll (o. Op.)	5'47	21	Wer nur den lieben Gott lässt walten	2'08
	Choräle aus Op. 123 Heft 2 Nr. 13-16		22	Wie schön leuchtet der Morgenstern	1'28
9	Mir nach spricht Christus unser Held	2'42		Fantasie über den Choral:	7'54
10	Nun lobe meine Seele	1'13		Christus, der ist mein Leben op. 23	
11	Nun ruhen alle Wälder	3'15	23	Allegro moderato	2'26
12	O Gott, du frommer Gott	2'26	24	Trio. Andante con moto	2'05
13	Nachspiel Op. 62,6	3'18	25	Allegro molto	0'58
				Allegro	2'23
				Total Time:	61'34

Andrzej Szadejko

Buchholz-Organ (1841) St. Nikolai Stralsund

no picture / only music
kein Bild / nur Musik

Playable	Stereo	5.1	2+2+2
CD- + DVD-Video + DVD-Audio/Video-Player	+	-	-
SACD-Player	+	+	+
Multiplayer (all formats)	+	+	+

© + © 2011
Made in Germany222
RECORDING

Musikproduktion Dabringhaus und Grimm, Bachstr. 35, D-32756 Detmold, Tel. +49-(0)5231-93890, Fax. +49-(0)5231-26186

31

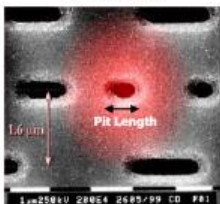
Blu-ray

32

Blu-ray

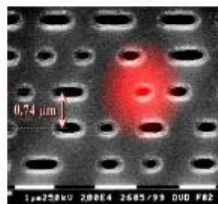
- format wysokiej rozdzielczości
- pojemność płyty jednowarstwowej 25GB
- teoretycznie możliwe płyty hybrydowe (warstwa DVD czy CD)
- zwyciężył w pojedynku z HD-DVD
- możliwość używania aplikacji Javy
- pobieranie dodatkowych materiałów z sieci

CD 0.7GB

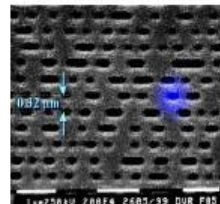
Track Pitch: 1,6 μm
Minimum Pit Length: 0,8 μm
Storage Density: 0,41Gb/in²

DVD 4.7GB

Track Pitch: 0,74 μm
Minimum Pit Length: 0,4 μm
Storage Density: 2,77Gb/in²

Blu-ray Disc 25GB

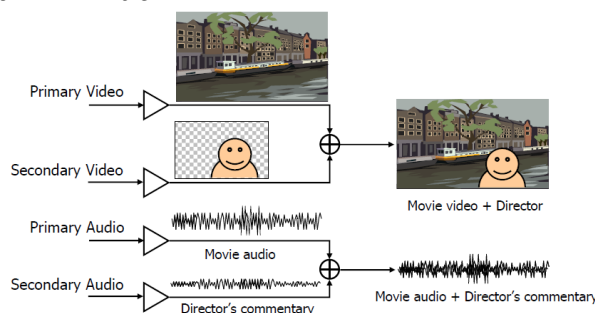

Track Pitch: 0,32 μm
Minimum Pit Length: 0,15 μm
Storage Density: 14,73Gb/in²

33

Inne cechy

- obraz w obrazie (PIP)
- miksowanie ścieżek dźwiękowych
- rozbudowane menu z możliwością nakładania na obraz video
- napisy w pełnej palecie kolorów (kolor 24-bitowy + 8 bitów alpha)
- napisy także w formacie tekstowym
- możliwość przeglądania zdjęć (browsable slideshow)

34

Blu-ray, HD-DVD, DVD

		Blu-ray	HD-DVD	DVD	
długość fali lasera		405 nm (niebiesko-fioletowy laser)		650 nm (czerwony laser)	
apertura numeryczna		0,85	0,65	0,6	
pojemność (jedna warstwa / dwie warstwy)		25/50 GB	15/30GB	4,7/8,5GB	
kodeki wideo		MPEG-4 AVC (H.264)/VC-1/MPEG-2		MPEG-1/MPEG-2	
kodeki audio	stratne	Dolby Digital	do 640kbit/s	do 504kbit/s	do 448kbit/s
		DTS	do 1,5Mbit/s	do 1,5Mbit/s	do 1,5Mbit/s
		Dolby Digital Plus	do 1,7Mbit/s	do 3Mbit/s	-
		DTS-HD High Resolution	do 6Mbit/s	do 3Mbit/s	-
	bezstratne	LPCM	+	+	+
		Dolby TrueHD	+	+	
		DTS-HD Master Audio	+	+	
maksymalna przepływność	dane	53,95Mbit/s	36,55Mbit/s	11,08Mbit/s	
	audio+video	48,0Mbit/s	30,24Mbit/s	10,08Mbit/s	
	video	40,0Mbit/s	29,4Mbit/s	9,8Mbit/s	

35

Blu-ray – kodowanie wizji

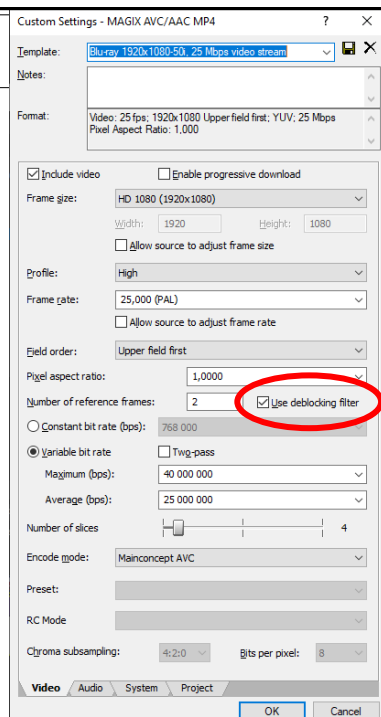
KODEKI	MPEG-2: MP@HL oraz MP@ML
	MPEG-4 AVC: HP@4.1/4.0 oraz MP@4.1/4.0/3.2/3.1/3.0
	SMPTE VC-1: AP@L3 oraz AP@L2
Maksymalna przepływność	40 Mbit/s
HD	1920x1080x59,94i, 50i (16:9) 1920x1080x23,976p, 24p (16:9) 1440x1080x59,94i, 50i (16:9) - tylko MPEG-4 AVC i VC-1 1440x1080x23,976p, 24p (16:9) - tylko MPEG-4 AVC i VC-1 1920x1080x59,94i, 50i (16:9) 1920x1080x23,976p, 24p (16:9) 1280x720x59,94p, 50p (16:9) 1280x720x23,976p, 24p (16:9)
SD	720x480x59,94i (4:3/16:9) 720x576x50i (4:3/16:9)

- dodatkowe ścieżki wizyjne – do funkcji PIP
 - 720x480x24p, 23,976p (4:3, 16:9)
 - 720x576x25p (4:3, 16:9)

36

Blu-ray – kodowanie wizji

- można mieszać formaty SD/HD i klatkaż
- wskazane korzystanie z MPEG-4 AVC
 - minimalna przepływność w trybie VBR to ok. 15Mbit/s (dla 1080 i 720)
 - w miarę możliwości załączać wówczas „deblocking filter”
 - optymalna przepływność w trybie VBR to ok. 25-30Mbit/s
- niektóre programy do authoringu wymagają ścisłej zgodności strumienia ze specyfikacją
 - w przeciwnym wypadku zgłaszają konieczność rekompresji, np. Vegas Architect Pro
- jest problem z zapisem materiałów 1080p50/60
 - w trybie BDMV jest to niemożliwe
 - w trybie BDAV da się to zrobić, ale tracimy możliwość użycia menu

37

Blu-ray – kodowanie fonii

KODEK	LPCM	Dolby Digital	Dolby Digital Plus	Dolby Lossless	DST Digital Surround	DTS-HD
Maksymalna przepływność	27,684Mb/s	640kb/s	4,736Mb/s	18,64Mb/s	1,524Mb/s	24,5Mb/s
Maksymalna liczba kanałów	8 (48kHz, 96kHz), 6 (192kHz)	5.1	7.1	8 (48kHz, 96kHz), 6 (192kHz)	5.1	8 (48kHz, 96kHz), 6 (192kHz)
Częstotliwość próbkowania	48, 96, 192kHz	48kHz	48kHz	48, 96, 192kHz	48kHz	48, 96, 192kHz

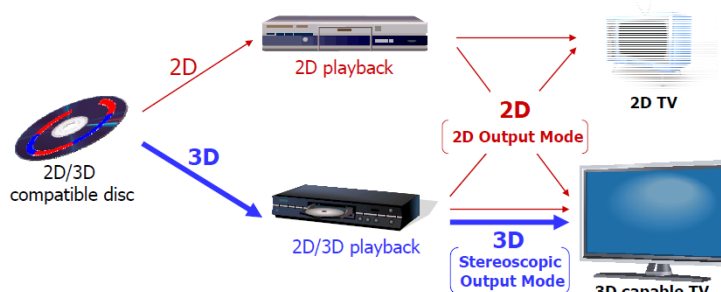
- ścieżki dodatkowe w Dolby Digital Plus lub DTS-HD LBR
 - 5.1 przy maksymalnej przepływności 256kbit/s (48kHz)
- w warunkach domowych dźwięk w formacie bezstratnym najlepiej zapisać w 5.1 w PCM-ie (jako WAV-a)

38

Obsługa obrazu 3D

- kodowanie obrazu za pomocą kodeka MPEG-4 MVC (Multi View Coding)

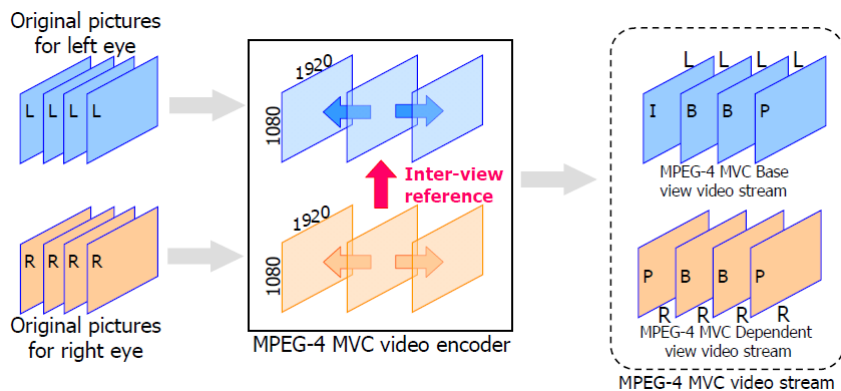
Video	CODEC	MPEG-4 MVC
	Max. bitrate	MPEG-4 MVC Base view: 40Mbps MPEG-4 MVC Dependent view: 40Mbps MPEG-4 MVC Base view + MPEG-4 MVC Dependent view : 60Mbps
	3D Video format	1920x1080x23.976-p x 2 1280x720x59.94-p x 2 1280x720x50-p x 2 (Note)
	2D Compatibility	MPEG-4 MVC Base view is 2D player compatible

39

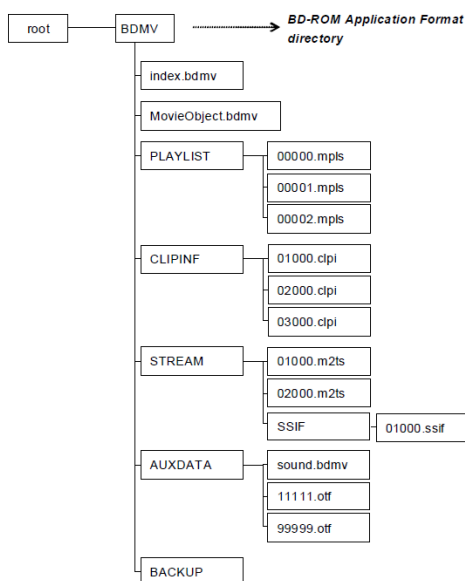
Obsługa obrazu 3D

- przyjmuje się, że dzięki takiemu kodowaniu uzyskuje się zysk przepływności rzędu ok. 50%

40

Struktura plików

- *index.bdmv* zawiera informacje niezbędne do zdeszyfrowania zawartości folderu BDMV
- *MovieObject.bdmv* zawiera informacje o tzw. Movie Objects, co w zasadzie sprowadza się do sterowania odtwarzaniem zawartości płyty Blu-ray
- folder *PLAYLIST* zawiera listy odtwarzania (w postaci plików xxxxx.mpls) poszczególnych plików foniczno-wizyjnych.
- folder *CLIPINF* informacje (w postaci plików zzzzz.clpi) o poszczególnych plikach (klipach) foniczno-wizyjnych.
- folder *STREAM* zawiera pliki foniczno-wizyjne zapisane w formacie *MPEG-2 transport stream* (zzzzz.m2ts). Nazwy plików są powiązane z nazwami plików w folderze *STREAM*.
- folder *AUXDATA* zawiera dodatkowe dane foniczne powiązane z interaktywną grafiką (pojedynczy plik *sound.bdmv*) lub pliki czcionek (w postaci plików aaaaa.otf), które mogą być użyte do wyświetlania napisów.
- folder *BACKUP* zawiera kopie zapasowe najważniejszych z punktu widzenia działania płyty plików: "index.bdmv", "MovieObject.bdmv", a także folderów *PLAYLIST* oraz *CLIPINF*.
- na płycie Blu-ray mogą się także pojawić dodatkowe foldery zawierające aplety Javy (BDMV/JAR), informacje na temat kodowania 3D (*STREAM/SSIF*) czy certyfikaty niezbędne do zdeszyfrowania zawartości płyty (*CERTIFICATE*).

41

Authoring

- oprogramowanie:
 - rozbudowane: Scenarist, Sony Blu-print
 - uproszczone: NeroVision, Cyberlink PowerProducer, Corel Movie Factory, Vegas Movie Studio, Vegas Architect
 - dla „zapaleńców”: TsMuxer, multiAVCHD
 - darmowe
 - napisy w formacie SRT
- trudno w warunkach domowych przygotować płytę z materiałem 3D
 - nie jest możliwe (?) przygotowanie płyty z menu w 3D

42

Dobre rady

- wykonywanie kopii zapasowej: AnyDVD HD
- transkodowanie zawartości płyty (50GB -> 25GB):
BD-Rebuilder
 - potrafi „odchudzić” formaty kompresji dźwięku bezstratnego bez rekompresji
 - nie da się transkodować płyt Blu-ray 3D (wyłącznie kopiowanie 1:1 poprzez obraz płyty)
- warto przetestować działanie przygotowanej płyty na nośniku BD-RE
- duża część odtwarzaczy Blu-ray powinna sobie poradzić ze strukturą płyty BD wypaloną na nośniku DVD
 - nie można przekraczać przepływności ok. 28Mbit/s

43

Blu-ray Pure Audio

- skupienie się na dźwięku (24 bity, 192 kHz)
 - dźwięk stereo, 5.1/7.1 i immersyjny (Dolby Atmos lub Auro-3D)
- możliwość obsługi bez ekranu (jak CD-Audio)

	Surround (5.1 up to 7.1)
	Stereo (LPCM or lossless compression)
	Immersive Audio (e.g. Dolby Atmos)
	Immersive Audio (e.g. Auro-3D)

Configuration	Icon	L	R	C	LFE	Ls	Rs	Lb	Rb	HL	HR	HC	T	HLs	HRs	
Auro 8.0		x	x			x	x			x	x				x	x
Auro 9.1		x	x	x	x	x	x			x	x				x	x
Auro 10.1		x	x	x	x	x	x			x	x		x	x	x	x
Auro 11.1		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x
Auro 11.1 (7+4)		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x
Auro 13.1		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Table 1 - Auro-3D® Content Configurations

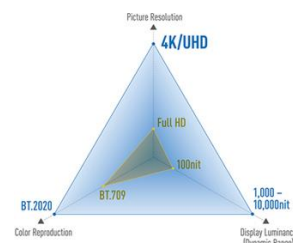
44

Ultra HD Blu-ray

45

Możliwości

- Ultra HD Blu-ray
 - Panasonic zaprezentował prototyp w styczniu 2015 r.
 - obsługa 4K (3840 x 2160 pikseli) w 60p przy kwantyzacji 10-bit
 - kodek HEVC
 - rozszerzony zakres dynamiki
 - dyski o pojemności 66GB (dwie warstwy) i 100GB (3 warstwy)
 - przepływność nawet rzędu 100Mbit/s
 - **niewielka popularność**

źródło:

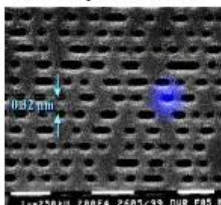
<http://news.panasonic.com/press/news/data/2015/01/en150106-4/en150106-4.html>

46

Ultra HD Blu-ray

- fizycznie parametry zapisu prawie identyczne z płytą Blu-ray

Blu-ray Disc 25GB

Track Pitch: 0,32um
 Minimum Pit Length: 0,15um
 Storage Density: 14,73Gb/in²

Disc type	ROM		
	DL		TL
Layer			
Capacity	50 GB	66 GB	100 GB
Capacity/layer	25.0 GB		33.4 GB
Minimum-Mark length	0.149 μm		0.112 μm
Track Pitch	0.32 μm		
Modulation	17PP		
ECC	LDC with BIS		
Sector / Block size	2 KB / 64 KB		
Track path	Opposite track path		
Physical reading speed from drive	72 Mbps (Low TR option)	92 Mbps (Low TR option)	
	92 Mbps (default)	123 Mbps (default)	
		144 Mbps (High TR option)	

47

Ultra HD Blu-ray

- nieco rozszerzone możliwości w stosunku do płyty Blu-ray
 - animowane napisy
 - wyszukiwanie na płycie z użyciem metadanych

BD-ROM Part3 V2.5

Profile 5

✓ Stereoscopic 3D

BD-ROM Part3 V2.5 for 2D

Profile 2

✓ Progressive PlayList

✓ BD-J Network Access

Profile 1 Ver1.1

BONUS VIEW™

✓ Text Subtitles
✓ Picture-in-Picture

✓ HDMV/BD-J Interactivity
✓ High Definition Video
✓ High Fidelity Audio
✓ Bitmap Subtitles
✓ Virtual Package

BD-ROM Part3 V3.1

Profile 6

✓ UHD Video
✓ High Dynamic Range
✓ Wide Color Gamut

48

Ultra HD Blu-ray

- dopuszczalne kodeki wizji i fonii

Primary Video	Codec	HEVC (Main 10, High Tier, Level 5.1)	MPEG-4 AVC (High/Main Profile, Level 4.1/4.0)
	Max. bitrate	100 Mbps	40 Mbps
	Resolution	1920x1080, 3840x2160	1920x1080
	Frame rate	23.976p, 24p, 25p, 50p, 59.94p, 60p	23.976p, 24p
	Aspect ratio	16:9	16:9

Primary Audio	Codec	LPCM	Dolby Digital	Dolby Digital Plus	Dolby Lossless	DTS digital surround	DTS-HD	DRA	DRA Extension
	Max. bitrate	27.648 [Mbps]	640 [kbps]	4.736 [Mbps]	18.64 [Mbps]	1.524 [Mbps]	24.5 [Mbps]	1.5 [Mbps]	3.0 [Mbps]
	Max.ch	8(48kHz, 96kHz), 6(192kHz)	5.1	7.1	8(48kHz, 96kHz), 6(192kHz)	5.1	8(48kHz, 96kHz), 6(192kHz)	5.1	7.1
	bits/sample	16, 20, 24	16 – 24	16 – 24	16 - 24	16, 20, 24	16 - 24	16	16
	Sampling frequency	48kHz, 96kHz, 192kHz	48kHz	48kHz	48kHz, 96kHz, 192kHz	48kHz	48kHz, 96kHz, 192kHz	48kHz	48kHz, 96kHz

49

Authoring

- brak szczegółów...
 - poza Scenaristem
 - podobno DVDFab UHD Creator
 - obsługa HDR i Dolby Vision
 - wypalanie także na zwykłych płytach BD (oraz BD-XL)

The screenshot displays three pricing options for DVDFab software:

License Type	Price	Discount
1-Year License	\$64.99	-
Lifetime License (Best Seller)	\$94.99	-
DVDFab All-In-One (Lifetime)	\$265.99	30% OFF (from \$379.99)

Each option includes a 'Buy Now' button and a list of features:

- 1-Year License:** Automatic updates, cancel at any time; 1 year free access to all features and updates; Licence available for 1 computer.
- Lifetime License:** Purchase once for lifetime use; Lifetime free access to all features and updates; Licence available for 1 computer; 30-day money back guarantee; Priority for technical support.
- DVDFab All-In-One (Lifetime):** Purchase once for lifetime use; Lifetime free access to all features and updates; Licence for 5 computers; 30-day money back guarantee; Experience more features at a more economical price.

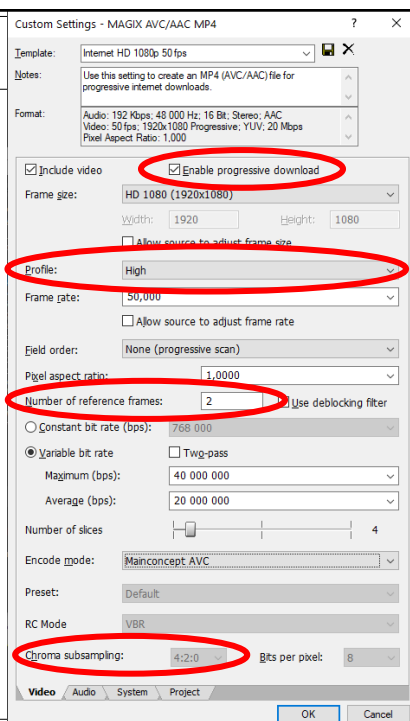
50

Streaming

51

Youtube - zalecane parametry

- kontener: MP4
 - wskazane umieszczenie „atom moove” na początku pliku
 - odpowiednik „index-u” używanego w plikach AVI
 - typowo umieszczany na końcu pliku
 - MP4creator i MP3 FastStart pozwalają zmienić położenie
- kodek wideo: H.264
 - bez przeplotu (zalecane usunięcie przeplotu przed uploadem)
 - profil wysoki (High)
 - 2 ramki B (układ **IBBPBBPBBPBB**)
 - GOP wielkości połowy liczby klatek na sekundę
 - kodowanie CABAC
 - podpróbkiowanie 4:2:0

52

Youtube - zalecane parametry

- zalecane przepływności wideo
 - dla materiałów HDR o ok. 25% większe

rozdzielczość	standardowa liczba klatek (24, 25, 30)	duża liczba klatek (48, 50, 60)
4320 (8k)	80-160 Mb/s	120-240 Mb/s
2160p (4k)	35-45 Mb/s	53-68 Mb/s
1440p (2k)	16 Mb/s	24 Mb/s
1080p	8 Mb/s	12 Mb/s
720p	5 Mb/s	7,5 Mb/s
480p	2,5 Mb/s	4 Mb/s
360p	1 Mb/s	1,5 Mb/s

53

Youtube - zalecane parametry

- audio

- kodek: AAC-LC

- stereo lub stereo + 5.1
- 96kHz lub 48 kHz

- zalecane przepływności

liczba kanałów	przepływność
Mono	128 kb/s
Stereo	384 kb/s
5.1	512 kb/s

54

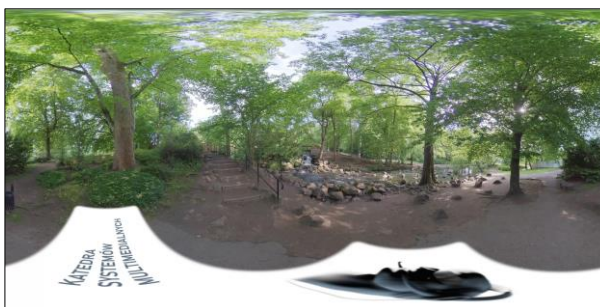
Youtube - zalecane parametry

- filmy 360 stopni z dźwiękiem 360

- konieczne edytowanie metadanych (np. Spatial Media Metadata Injector)

- wideo

- AR: 2:1 (np. 5760x2880)
 - dla wideo 3D - over/under (5760x5760)
- odwzorowanie: walcowe równoodległościowe (ang. *quirectangular*)
- w transmisjach live maksymalnie 4k (3840 x 2160)
 - AR: 16:9 (??)

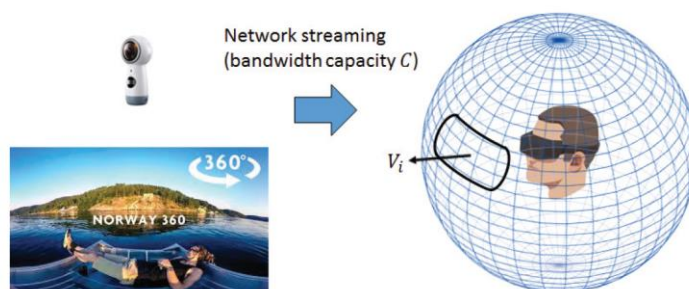
55

Youtube - zalecane parametry

- problem z jakością w odniesieniu do „zwykłej” kamery

- GoPro (16:9, bez zoomu)

- horizontal FOV: ok. 120° -> $360/120=3$
- vertical FOV: ok. 70° -> $180/70=2,57$
- 5760x2880 -> 1920x1120
- 7680x3840 -> 2560x1494
- 10560x5280 -> 3520x2054

Źródło: Chakareski, Jacob & Aksu, Ridvan & Corbillon, Xavier & Simon, Gwendal & Swaminathan, Viswanathan. (2018). Viewport-Driven Rate-Distortion Optimized 360° Video Streaming. 1-7. 10.1109/ICC.2018.8422859.

56

Youtube - zalecane parametry

- filmy 360 stopni z dźwiękiem 360

- konieczne edytowanie metadanych (np. Spatial Media Metadata Injector)

- standardy dźwięku:

- Ambisonia pierwszego rzędu (First Order Ambisonics)
- Ambisonia pierwszego rzędu z dźwiękiem stereo
- dla transmisji **live**: tylko stereo

- formaty dźwięku

- AmbiX
- FOA
 - W, Y, Z, X, 48kHz
 - PCM w kontenerze MOV
 - AAC w kontenerze MP4/MOV
 - OPUS w kontenerze MP4
- FOA + stereo
 - W, Y, Z, X, L, R
 - PCM w kontenerze MOV:
 - OPUS w kontenerze MP4:

57

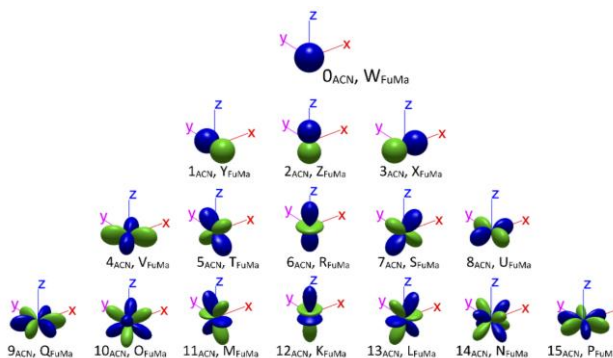
Youtube - przykład

58

Hoast360

- odtwarzanie (i streaming) wideo 360 z dźwiękiem ambisonicznym wyższych rzędów
 - maksymalnie 25 kanałów audio
 - III rząd -> 16 kanałów
- wymaga korzystania ze słuchawek (dźwięk jest binauralizowany)

60

Pojemność a przepływność

61

Pojemność a przepływność

- płyta DVD-5 ma pojemność 4,7GB:
 - DVD-R -> 4 707 319 808 B
 - DVD+R -> 4 700 372 992 B
- płyta DVD-9 ma pojemność 8,5GB:
 - DVD-R DL -> 8 543 666 176 B
 - DVD+R DL -> 8 547 991 552 B
- płyta BD-R ma pojemność 25GB: 25 025 314 816 B
- płyta BD-R DL ma pojemność 50GB: 50 050 629 632 B

62

Pojemność a przepływność

- przepływność liczona jest przy założeniu, że $k=1000$
- komputer pokazuje pojemność płyty dla $k=1024$
- płyta DVD-5 ma pojemność 4,7GB -> 4,38GiB
 - $4\,700\,000\,000/1024 = 4\,589\,843,75$ kiB
 - $4\,589\,843,75/1024 = 4482,27$ MiB
 - $4482,27/1024 = 4,38$ GiB
- płyta DVD-9 ma pojemność 8,5GB -> 7,96GiB
- płyta BD-R ma pojemność 25GB -> 23,3GiB
- płyta BD-R DL ma pojemność 50GB -> 46,6GiB

63

Zadanie

- obliczyć, jaką przepływność można ustawić dla obrazu, przy następujących założeniach:
 - nośnik – DVD
 - czas trwania materiału: 110 minut
 - fonia: $1 \times 448 \text{ kbit/s (5.1)} + 1 \times 224 \text{ kbit/s (2.0)}$
 - menu: 100MB
- dostępna pojemność płyty:
 - fonia zajmie: $(448 + 224) \times 60 \times 110 / 8 = 554\,400$ kB
 - $4\,700\,000 - 100\,000 - 554\,400 = 4\,045\,600$ kB
- przepływność:
 - $4\,045\,600 / 110 / 60 \times 8 = 4903,76$ kbit/s

64